

Anatomia humana

RUDESA AL METGE I A L'HOSPITAL

Jorge Bello

Tractar el metge amb rudeza, sense prou respecte, siguin pacients o familiars, siguin col·legues, o sigui el director del centre o el cap del servei, té efectes negatius sobre l'actuació del metge, és a dir, sobre el pacient.

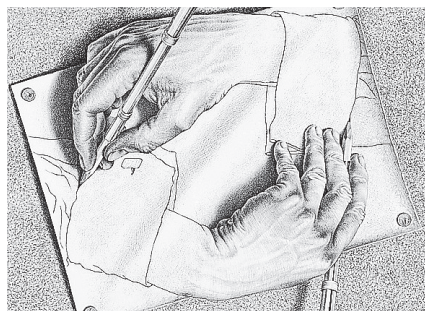
Això no és cap notícia, tothom ho sap, tothom s'ho imagina, però ara és un fet que, un cop més, rep l'aval de la ciència. Diversos estudis deixen ben palès que tractar malament un metge, o un equip de metges i infermeres, o criticar de males maneres o amb menyspreu el centre de salut o l'hospital, tot això té conseqüències negatives.

Dels diversos estudis que s'han fet per comprovar que les males maneres poden comportar males conseqüències, en vull ressaltar el que s'acaba de publicar, a l'últim número de la prestigiosa revista mèdica «Pediátrics», del 2 de febrer. L'estudi demostra que la rudeza en la forma de tractar un metge d'un equip de metges i infermeres provoca disfuncions en l'equip, errades de diagnòstic, poca destresa en allò que s'ha de fer.

«Rudeness and medical team performance» és un estudi rigorós, ben útil per entendre per què de vegades passen coses que no haurien de passar. L'estudi està centrat en diversos equips de pediatria d'hospital que són observats i avaluats per infermeres i pediatres experts, amb molta experiència, en circumstàncies en què hi ha o va haver-hi protestes, males maneres, rudeza, per part de la mare o

d'altres familiars d'un pacient. «Sabia que hauríem d'haver anat a un hospital millor, on no facin aquesta medicina tercermundista!» Aquesta expressió, d'una mare a un pediatre, és una de les que, a l'estudi, provoca disfunció i errades en l'equip de pediatria, i és alhora una expressió que, amb cer-

Una mà ajuda l'altra, i totes dues fan de la feina mèdica una feina ben feta.

tes variacions, s'escolta aquí i arreu, i fa molt de mal.

L'estudi comença que admet que les males maneres són un problema que pateixen professionals, centres de salut i hospitals, i que afecta metges, infermeres i d'altres. El problema tendeix a fer-se cada cop més general, i va augmentant en intensitat.

Diu que les males maneres que provoquen un mal fer del metge són les dels superiors (directius del centre, etc.), les dels col·legues i les del pacient o familiars. I que l'efecte negatiu s'observa

quan un professional és víctima de les males maneres, i també quan només n'és testimoni.

Tot això permet d'entendre coses. Permet d'entendre que davant un problema concret, abans d'alçar el dit acusador, cal mirar a les dues bandes. D'una banda, cal mirar la persona que n'és responsable de manera directa.

I d'un altra banda, cal mirar la persona o les persones que tal vegada també en són co-responsables, de manera indirecta. Cal preguntar-se si hi ha hagut un tracte inadequat, incorrecte, amb menyspreu, amb males maneres, amb exigències, amb negligència, per part dels directius, dels col·legues o del pacient o familiars. Res d'això és nou, però ara, un cop més, ha estat ben explicat i ben demostrat.

Les males maneres condicionen un resultat advers, però també ho condicionen la mala gestió, la pressió assistencial excessiva, recursos insuficients o mal administrats, la paraula que no es compleix, l'oblit, el personal absent, el personal cansat, professionals farts. L'estudi esmentat també fa referència a d'altres investigacions sobre els diversos punts de vista que necessita aquesta qüestió.

Això no significa que hem d'exculpar qui fa una cosa mal feta. Sí significa, en canvi, que s'ha de mirar aquí i allà abans de criticar un metge, una infermera, un equip, un ambulatori, l'hospital, perquè aquesta crítica pot implicar errades, involuntàries, inevitables, que recauen després sobre la mateixa persona. O sobre els pacients que hi hagi a continuació.

bello.cat / jordibell@gmail.com

Charlas escritas

¡AY DE LOS VENCIDOS!

Manuel Cañas
Graduado social

El lector prefiere no hablar de carisma, porque además ignora con exactitud cómo puede manifestarse esa 'gracia' en el entorno político, tras leer el sedudo análisis publicado recientemente en estas mismas páginas por Julia Navarro, periodista notable y novelista ensalzada, quien expresó después de Vistalegre II, y de sus secuelas, que «Iglesias tiene algo de lo que Errejón carece y es ese *toque carismático* que tienen algunos políticos...». Pocos días más tarde, como seguimiento a la opinión de la analista, el desenlace del comité podemita acaparó las primeras páginas de los medios con titulares análogos: «El hasta ahora número dos del partido morado ha aceptado como consuelo la candidatura a la Comunidad de Madrid». Y pareció confirmarse de forma tácita la perdurable sentencia: «*Vae Victis*» (¡Ay de los vencidos!). Expresión que el historiador Tito Livio puso en labios de Breno, jefe de los galos, cuando así contestó a los romanos sometidos, que se lamentaban de que hubiera colocado su espada como contrapeso –interesado y desequilibrante– en la balanza, que pesaba el oro con el cual los vencidos debían negociar la paz y costear el regreso de los galos victoriosos a su aldea...

A los vencidos –de cualquier color– se los aparta con pactos y guante de seda

A las moscas se las aparta de un manotazo, respaldó Pérez-Reverte en su novela napoleónica «El asedio». A los vencidos –de cualquier color– se los aparta con pactos y guante de seda, consecuencia en el mejor de los casos de la empatía que el vencedor haya asimilado de sus heridas... No obstante, en cualquier ámbito –y en cualquier ámbito se puede caer en 'desgracia', y el vencido nunca, o rara vez, dimite y se marcha para casa– se opta (aunque no siempre) por ascenderlos y alejarlos de las áreas de influencia, desde los tiempos de Romanones... En memoria desorientada, resurge la anécdota de un político del siglo XIX que, cuando –en intención de voto– se sintió amenazado por un rival que embelesaba a los feligrases –también electores– desde el estrado, se mostró inquieto por su futuro y así se lo expuso al superior de ese clérigo contrincante. El dignatario, en atención a las inquietudes del parlamentario preocupado, 'ascendió' y trasladó al eclesiástico a otra circunscripción. Y aquí paz y después gloria...

Regeneració i aprofitament de les aigües urbanes

■ L'octubre passat, el Cercle d'Economia de Menorca mostrà la seva satisfacció arran dels avenços que s'estaven produint en la recuperació i utilització d'aigües residuals urbanes (MENORCA • «Es Diari», 9 d'octubre de 2016). En particular, el Cercle d'Economia remarcava dues actuacions: l'inici de la utilització en el regadiu agrícola de les aigües depurades procedents de l'EDAR de Ciutadella-Sud, i la presentació en el Parlament de les Illes Balears d'una proposició no de llei instant el Govern, entre altres coses, a realitzar en el present any un estudi experimental de recàrrega artificial de l'aqüífer de Migjorn amb aigües residuals urbanes regenerades, mitjançant contractació pública d'una planta pilot de rege-

Cartas de los lectores

neració d'aigua, a escala real, més la instal·lació dels sistemes de recàrrega convenients i els elements de control adients, amb una durada mínima d'un any.

Ara, el Cercle d'Economia vol reconèixer públicament la importància d'una altra iniciativa: la de la Direcció General de Recursos Hídrics del Govern de les Illes Balears, que

ha presentat una proposta perquè la planta pilot de regeneració d'aigua i la instal·lació dels sistemes de recàrrega siguin finançades amb la recaptació de 2016 de l'Impost sobre Estades Turístiques (popularment conegut com ecotaxa), la qual ha estat acceptada amb un pressupost d'inversió de 800.000 euros.

El Cercle d'Economia es congratula de que s'estiguin donant passos positives a Menorca vers la regeneració d'aigües residuals urbanes i la seva utilització, tant en usos agrícoles tradicionals com en la recàrrega artificial d'aqüífers, seguint les orienta-

cions contingudes en la ponència que el professor Rafael Mujeriego exposà en la Jornada sobre la Gestió de l'Aigua a Menorca (gener de 2014), així com en els articles

que l'enginyer José Antonio Fayas ha publicat al diari «Menorca» en els últims tres anys.

Felicitam, doncs, la Direcció General de Recursos Hídrics per la seva voluntat en escometre l'estudi experimental abans esmentat, per a la realització del qual no dubtam que caldrà propiciar la col·laboració del Consell Insular de Menorca, al qual animam a realitzar l'esforç necessari perquè aquest estudi experimental assolixi l'èxit desitjat.

CERCLE D'ECONOMIA DE MENORCA

FE DE ERRORES

■ En la informació publicada el martres sobre las jornadas gastronómicas se indicó, por error, que el restaurante Es Racó des Palau se encuentra en Es Mercadal, cuando en realidad se ubica en el centro histórico de Ciutadella.